

สารบัญ

หน้า

บทนำ.....	1
1. แนวทางการดำเนินงานโครงการ.....	4
1.1 การศึกษาหาค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรม 5 ประเภท.....	4
1.2 การศึกษาเครื่องมือทางเคมีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับการจัดการผลิตภัณฑ์ที่มีโลหะหนักหรือสารอันตรายเป็นองค์ประกอบ.....	5
1.3 การประชาสัมพันธ์โครงการ การเผยแพร่ผลการศึกษาและการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง.....	5
2. แนวทางการศึกษาหาค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรม.....	7
3. ผลการศึกษาหาค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรม 5 ประเภท.....	11
3.1 ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรมที่คัดเลือกเป็นตัวแทนของ 5 ประเภทอุตสาหกรรม.....	11
3.2 การเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษที่คัดเลือกเป็นตัวแทนของอุตสาหกรรม 5 ประเภท กับค่าของต่างประเทศ และแนวทางการปรับค่าให้ดัดเติมต่างประเทศ.....	20
3.2.1 การลดการเกิดของเสียจากการบวนการผลิต.....	20
3.2.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการนำบัดน้ำเสียเพื่อให้น้ำทิ้งมีปริมาณมลพิษน้อยลง.....	21
3.3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำใช้ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรมเพื่อคำนวณค่าการปล่อยมลพิษ.....	22
3.3.1 แนวทางที่เหมาะสมในการนำใช้ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรม.....	22
3.3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำใช้ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรมเพื่อคำนวณค่าการปล่อยมลพิษ.....	23
3.3.3 ความเหมาะสมของการนำใช้ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรมเป็นเกณฑ์ วัดผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม.....	25
3.4 การประเมินจำนวนโรงงานที่สมควรเข้าร่วมโครงการค่าการจัดการมลพิษ (PMF).....	26
4. ผลการศึกษาหาเครื่องมือทางเคมีคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่มีโลหะหนักหรือสารอันตรายเป็นองค์ประกอบ.....	30
4.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ที่มีโลหะหนักหรือสารอันตรายเป็นองค์ประกอบที่สมควรนำไปใช้เครื่องมือทางเคมีคุณภาพเพื่อให้มีการจัดการกับซากผลิตภัณฑ์อย่างเหมาะสม.....	30
4.1.1 ยาระยนต์.....	33
4.1.2 แบตเตอรี่yanyn.....	33
4.1.3 น้ำมันหล่อลื่น.....	34
4.1.4 แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ.....	35
4.1.5 โทรศัพท์และจุภาระของเครื่องคอมพิวเตอร์ระบบ CRT.....	36

4.1.6 หลอดไฟฟลูอเรสเซนต์.....	36
4.2 ประเภทของเครื่องมือทางเคมีภัณฑ์เพื่อจัดการกับผลิตภัณฑ์ 6 ประเภทที่มีนัยสำคัญสูง ในการก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม.....	37
4.2.1 ค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์ (Product Charge).....	38
4.2.1.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ที่สมควรนำใช้ค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์.....	38
4.2.1.2 อัตราค่าธรรมเนียมผลิตภัณฑ์.....	39
4.2.2 ระบบมัดจำ-คืนเงิน (Deposit-Refund System).....	41
4.2.2.1 ประเภทผลิตภัณฑ์ที่สมควรนำใช้ระบบมัดจำ-คืนเงิน.....	41
4.2.2.2 อัตราเงินมัดจำ-รับคืน.....	42
4.3 มาตรการลดผลกระทบจากการนำใช้เครื่องมือทางเคมีภัณฑ์เพื่อจัดการกับผลิตภัณฑ์.....	46
4.3.1 มาตรการทางด้านเคมีภัณฑ์.....	46
4.3.2 มาตรการทางด้านการตลาด.....	46
4.3.3 มาตรการทางด้านสังคม.....	47

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. สรุปค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมวลพิชในน้ำเสียและน้ำทิ้งสำหรับอุตสาหกรรม 5 ประเภท.....	13
2. สรุปจำนวนโรงงานที่สมควรเข้าร่วมโครงการค่าการจัดการมลพิช (PMF) จำแนกรายประเภท อุตสาหกรรม.....	28

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1. แนวทางการดำเนินงานโครงการ การประยุกต์ใช้หลักการทำงานเศรษฐศาสตร์ ในการจัดการมลพิษโรงงาน.....	6
2. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดที่อยู่ในขอบเขตการศึกษา และจำนวนโรงงานที่เข้าสำรวจเพื่อคัดเลือก ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรม.....	9
3. ขั้นตอนการวิเคราะห์และคัดเลือกค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษอุตสาหกรรมแต่ละประเภท.....	10
4. สรุปค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณบีโอดีในน้ำทึบของอุตสาหกรรม 5 ประเภท.....	19
5. รูปแบบการจัดการรายงานต์หมดอายุใช้งานแล้วในปัจจุบัน.....	33
6. รูปแบบการจัดการเบตเตอรี่ยานยนต์ที่หมดอายุใช้งานแล้วในปัจจุบัน.....	34
7. รูปแบบการจัดการน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้งานแล้วในปัจจุบัน.....	35
8. โครงสร้างของอัตราเงินมัดจำ-คืนเงินที่เสนอแนะสำหรับระบบมัดจำ-คืนเงิน.....	43
9. รูปแบบการจัดการหากผลิตภัณฑ์ 4 ประเภทที่หมดอายุใช้งานแล้วหลังจากมีการนำใช้ระบบมัดจำ-คืนเงิน.....	44

คำนำ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มอบหมายให้บริษัท ชีเอ็มเอส เอ็นจิเนียร์ แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ดำเนินโครงการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการทำงานเศรษฐศาสตร์ในการจัดการมลพิษโรงงาน ระยะที่ 3 ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานโครงการที่สำคัญ ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษหรือค่าปริมาณมลพิษต่อหน่วยผลิตภัณฑ์ หรือต่อหน่วยวัตถุดิบ สำหรับอุตสาหกรรม 5 ประเภท ที่ก่อให้เกิดความสกปรกในรูปปีโอดี ทั้งนี้ เพื่อนำใช้ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณมลพิษที่ได้จากการศึกษาเป็นค่าคงที่ในการคำนวณค่าการปล่อยมลพิษ (Emission Charge : EC) ซึ่งเป็นเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ประเภทหนึ่งที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะนำไปใช้เพื่อการจัดการมลพิษ จากภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยในอนาคต และการศึกษาหาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับจัดการกับผลิตภัณฑ์ที่มีโลหะหนักหรือสารอันตรายเป็นองค์ประกอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์สำหรับการบริหารจัดการของเสียงอันตรายโดยหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในโอกาสนี้ บริษัท ชีเอ็มเอส เอ็นจิเนียร์ แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด ในนามของคณะกรรมการและผู้ศึกษาโครงการขอขอบคุณคณะกรรมการประสานและรับมอบงานโครงการของกรมโรงงานอุตสาหกรรมทุกท่านที่ได้กรุณาร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และขอขอบคุณผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมตลอดจนผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาโครงการในการสัมมนาซึ่งทำให้ผลการศึกษามีความสมบูรณ์ขึ้น

๑๗๙

เลขที่	๓๖๓.๗๓/๐๗๒
-	๒๕๔๙/๘๓
เลขที่เบียน	๑๘๙๒๙
วันที่	๖ พ.ย. ๒๕๕๐

๙๕ ๔๑๓

BSTI SCIENCE SERVICE
สำนักนอสมุดฯ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110001322

ด้วยอภินันทนาการ
จาก
กระทรวงอุตสาหกรรม

๕ พ.ย. ๒๕๕๐